

Recensent: Trudy Pouw

Kees Peerdeman: 'Isolatie.' Uitgegeven Kees Peerdemans, Eindhoven 2010. Zie <http://www.keespeerdeman.nl/> (Angststoornissen/ tekeningen/ ED/2)

Soort boek/stijl/ziekte: *Isolatie* is een fraai vormgegeven beeldverhaal in zwart/wit over de angststoornis van Kees Peerdeman. Met dit werk studeerde hij in 2009 cum laude af aan de Design Academy te Eindhoven.

Over de schrijver: Kees Peerdeman (1986) werkt als zelfstandig illustrator. (Zie voor meer werk: www.jetenkees.nl.) Tijdens het werken aan zijn afstudeerproject over zelfdoding onder jongeren in West-Friesland, ontdekte Peerdeman dat het stereotype beeld van Westfrieze jongeren ook op hem van toepassing is. Problemen voor jezelf houden, anderen niet tot last zijn en vooral niet opvallen. Hij realiseerde zich dat de angsten en paniekaanvallen, die hem vanaf zijn dertiende plaagden, misschien ook iets te maken hadden met de Westfrieze cultuur waarin hij opgroeide. Op dat moment besloot Peerdeman dat zijn afstudeerwerk, het boek *Isolatie*, over zijn eigen angsten moest gaan.

Korte beschrijving: Peerdeman laat in indringende zwart/wit beelden zien dat praten niet noodzakelijk is voor het uiten van gevoelens. In een beklemmend vierkant kader op grotendeels lege pagina's geeft hij een korte schets van de Westfrieze mentaliteit van nuchtere geslotenheid, die volgens Peerdeman tot isolatie zou leiden. Hij neemt de lezer stilzwijgend en vertrouwelijk mee in zijn persoonlijke kader, een lange donkere nacht op zijn zolderkamer bij zijn ouders thuis op het Westfrieze platteland. Nachtelijke rituelen, de cijfers van de wekker, zijn obsessie met lichamelijke sensaties. De wanhoop, de leegte. Alleen met zichzelf verzuipt hij in zijn onzekerheid, in zijn angst.

's Morgens bij het ontbijt toont hij zijn onvermogen zich te uiten, met een brede lach op zijn gezicht. Want, nee hoor, "ik ben alleen wat moe, maak je geen zorgen...er is niets aan de hand."

Wat viel op: In een uitzending van *Het gesprek* vertelt Peerdeman: "Voor mij is het belangrijkste om te laten zien dat je niet per se hoeft te praten over dingen, maar dat je ook op andere manieren je gevoelens kunt uiten, maar dat het wel belangrijk is dat dit soort onderwerpen bespreekbaar zijn en sociaal misschien wat meer geaccepteerd worden." (NCRV, 15 oktober 2010)

De GGZ Noord-Holland kocht honderd exemplaren van *Isolatie* om angst bespreekbaar te maken onder de Westfrieze jongeren.

Citaten: (Peerdeman, 2010, pagina 136)

"Ik was constant bang om dood te gaan, maar durfde er met niemand over te praten. De angst werd een steeds groter deel van mijn leven. Ik kreeg last van lichamelijke klachten: hartkloppingen, spierpijn, trillende handen, duizelingen, haaruitval, gewichtsverlies, enzovoorts. Bij elk kwaaltje begon ik te denken dat ik ernstig ziek was. Ik zocht symptomen en ziektebeelden op en raakte ervan overtuigd dat ik niet lang meer te leven had."

Recensies: "Hoogtepunten uit *Isolatie* zijn de tekeningen waarin de angst zelf wordt verbeeld, zoals die van Peerdeman die op zijn kamer wordt omringd door een gifzwarte vloeistof, mooi weergegeven met Oost-Indische inkt."

(JulieWevers, NRC, 24/09/2010)